

har deltidsbibliotek, kan fortsætte hermed, se bemærkninger til § 20.

Formuleringen af § 5 udtrykker det der karakteriserer heltidsbiblioteket i den hævdvundne betydning af dette ord: at den ledende bibliotekar er heltidsbeskæftiget og faguddannet og at det bibliotekariske arbejde iøvrigt varetages af faguddannede bibliotekarer.

Det er imidlertid næppe muligt at give en præcis definition af bibliotekarisk arbejde. Dette skyldes ikke mindst at der i de senere år er foregået en stadig ændring af arbejdsfordelingen. Arbejder der hidtil var betragtet som bibliotekariske eller blev udført af bibliotekarer er overført til andre personalekategorier, især den nye type medarbejdere biblioteksassistenter hvis grunduddannelse er kontormæssig. Denne ændrede arbejdsfordeling er vidt fremskreden men endnu ikke fuldt gennemført. Med hensyntagen til denne udvikling kan dog nævnes visse arbejdsområder som under alle omstændigheder opfattes som bibliotekariske. Det gælder f. eks. den biblioteksfaglige ledelse og planlægning af kommunens biblioteksvæsen, valget af materialer, opbygning og vedligeholdelse af samlingerne og formidling af materialerne, herunder vejledning i deres benyttelse.

Uanset at der næppe på nuværende tidspunkt vil være uenighed om at disse områder danner kernen i det bibliotekariske arbejde, har man dog ikke fundet det hensigtsmæssigt at indføre en definition i lovforslaget der er bundet til den på et bestemt tidspunkt eller et bestemt udviklingsstadium gældende opfattelse, dels fordi man herved kunne blokere de stadig igangværende bestræbelser for en mere hensigtsmæssig arbejdsfordeling, dels fordi det ikke kan udelukkes at der i de kommende år kan vise sig behov for indførelse af helt nye medarbejderkategorier i takt med at bibliotekernes virksomhedsområde og opgaver øges eller ændrer karakter.

Bestemmelserne i § 5 er derfor udformet generelt, således at de fastslår et hovedprincip men lader muligheder åbne for en ændret opfattelse af bibliotekarens arbejdsområde og for indførelse af nye, endnu ikke kendte kategorier af personale med andre kvalifikationer.

Det bemærkes at anvendelsen af udtrykket „ledende bibliotekar“ i lovteksten ikke bør udelukke indførelsen af ændrede ledelsesformer i biblioteker, hvor der opnås enighed derom.

Den nugældende lovs krav om, at der i heltidsbiblioteker skal udarbejdes en arbejdsfordelingsplan (§ 4 stk. 2) er ikke videreført i lovforslaget, idet spørgsmålet bør overlades til den enkelte kommunalbestyrelses afgørelse.

Efter nugældende lovs § 7 stk. 1 skal der indhentes en udtalelse fra biblioteksdirektøren forud for ansættelse af ledende bibliotekar ved et heltidsbibliotek. Der er ikke fundet tilstrækkelig motivering for at opretholde denne bestemmelse og den er derfor ikke medtaget i lovforslaget for så vidt angår lokale folkebiblioteker. Den er derimod opretholdt for centralbibliotekers vedkommende, se bemærkningerne til § 11.

Ifølge § 4, stk. 1, i nugældende lov skal der i heltidsbiblioteker udarbejdes bestemmelser om bogvalgets (materialeudvalgets) organisation. I § 18 i bekendtgørelse om folkebiblioteker findes mere detaljerede regler om materialevalgets organisation, specielt lederens ansvar og beføjelser samt hans delegering af sine beføjelser til medarbejderne.

Kravet om regler for materialevalgets organisation er ikke opretholdt. Med hensyn til den ledende bibliotekars beføjelser i denne henseende er det ikke fundet nødvendigt at fastsætte regler, idet hans stilling i forhold til det stående udvalg ikke afviger fra det almindelige kommunale forvaltningsmønster: Han bemyndiges til — under ansvar over for udvalget, der har det endelige ansvar og den endelige myndighed — at forestå det løbende materialevalg i overensstemmelse med lovens bestemmelser (lovforslagets § 4) og den af udvalget på dette grundlag fastlagte materialevalgspolitik (evt. arrangementsvirksomhed). Udvalget inddrages således efter almindelig praksis ikke i den løbende materialevalgsprocedure, men kun i principielle afgørelser og f. eks. i tilfælde, hvor der foreligger benytterklager over enkeltafgørelser truffet af biblioteket.

Med hensyn til lederens stilling til de øvrige bibliotekariske medarbejdere understreger bibliotekernes differentiering både i henseende til virksomhed og materialer og den dermed følgende specialisering blandt bibliotekarerne det nødvendige og ønskelige i at lederens materialevalgsmyndighed i videst muligt omfang delegeres ud til medarbejderne.

Til § 6.

Tilvejebringelsen af en biblioteksbetjening af ensartet standard — omend af et omfang afpasset efter virkeområdet — har været et mål for bibliotekslovgivningen siden 1920.

Der må lægges afgørende vægt på, at dette mål opretholdes, så kontinuiteten i udviklingen ikke brydes, så meget som der endnu er tale om store forskelle i serviceniveauet landet over. Dette synspunkt — samt nødvendigheden af nærmere at angive grænserne for og karakteren af den obligatoriske biblioteksbetjening — har motiveret, at man også efter specialrefusionens bortfald i selve lovfors-